

Joep Selen Bureau voor Restauratie erfgoed en vastgoedbeheer

gevestigd in Huis "Soomers", Arenborgweg 113 5916NL Venlo en Burgemeester Knappertlaan 18c 3117BA Schiedam
tel 06-24813062 jgselen@hotmail.com KvK. Nr. 59657324 Rotterdam BTW 160529803B01
www.joepselenrestauratie.com

Engerbeek Tegelen: reconstructie beek/ waterloop

Het doel is het weer zichtbaar maken van de gedempte Engerbeek in een deel van de oude kern van Tegelen. Een aantal gebouwen complexen zijn door particuliere initiatiefnemers (met hulp van Provincie Limburg en Gemeente Venlo) herbestemd en gerestaureerd. Zoals het Kranenbreukershuis (katern 17); Den Gouden Berg (katern 23) en binnenkort mogelijk het woon/winkel pand "de Smederij van Giessen" waar tot voor kort de voedselbank was gevestigd. Ook zijn straten een herprofilering en verfraaiing ondergaan (en deels staat dit nog op de planning). De renovatie van dit soort complexen werkt als een olievlek: ook particulieren dragen hun steentje bij: de Heemkring Tegelen heeft inmiddels een originele travalje laten restaureren, welke geplaatst zal gaan worden in het te restaureren pand van Giessen. **Een ander initiatief en onderdeel hiervan is dus het weer zichtbaar maken van de Engerbeek dan wel de waterloop. Gemeente Venlo heeft hiervoor subsidie aangevraagd bij de Provincie Limburg. Fase I wordt door de gemeente zelf gefinancierd, fase II betreft het gesubsidieerde gedeelte. Het doel is ook om regenwater gescheiden van het vuilwaterriool af te voeren en op diverse plaatsen te laten bezinken.**

De beek zelf kan niet uitgegraven worden omdat inmiddels hierin hoofd of bij-riolen liggen en er anders zo diep uitgegraven moet worden dat belendende panden mogelijk schade kunnen ondervinden. Maar het weer "open leggen" van de route middels het aanbrengen van zogenaamde "molgoten" waar ten tijde van regenval ook water overheen stroomt. Fase 1 is het deel tussen het fabriekspand van het complex Den Gouden Berg en het pand Grotestraat 44. (zie peil) Dit deel was geheel aan het oog onttrokken middels een tweetal muurtjes. Fase I is inmiddels afgerond en zal worden opgevolgd door fase II: het weer zichtbaar maken van de oude wasplaats aan de Engebeek, tegenover "de smederij Giessen"

Het rechter deel betreft fase I; het linker deel fase II. De peil geeft de doorgang aan van de Engerbeek tussen de "stijfelfabriek" voorheen brouwerij Houba en het huidige pand van fotograaf Jan Oehlen aan de Grotestraat 44.

Situatie voor opknappfase: De beek was geheel gedempt; het water hoopt zich op tussen de belendende panden en op diverse plaatsen ontstaan dwarsmuurtjes die het doorzicht geheel belemmeren.

De onderstaande foto's geven een overzicht van fase 1

De voormalige Engerbeek, hier ter hoogte van het brouwerij gedeelte van het complex de Gouden berg, aan de zijde van de Grotestraat. De Engerbeek is geheel volgestort met puin en aarde. (er is hier al een laag van ca 20cm eerder verwijderd) De nauwe doorgang is zelfs dicht gezet met een muur, zodat het zicht richting St. Martinusstraat geheel is ontnomen. Het restant van de deuropening naar de beek is hier nog te zien. Deze deur gaf vroeger vanaf brouwerij Houba, rechtstreeks toegang tot de Engerbeek voor het spoelen van materiaal of het innemen van water.

Medio 2015 zijn de eerste proef afgravingen gedaan en is beperkt archeologisch onderzoek verricht

Een stukje van de overkluizing van de Engerbeek, onder de Grotestraat kwam in het zicht.

Zoals gezegd kan men niet de Engerbeek uitgraven en terug naar het oude niveau gaan. Dit kan maar op één plaats: namelijk bij de duiker aan de Grotestraat. De oude deuropening naar de voormalige brouwerij is nu op de oorspronkelijke diepte uitgegraven en de deur heeft nu zijn oorspronkelijke hoogte. Deze deur heeft nu weer een functie: de ingang voor de fietsenbergingen en laad-los plaats voor het bedrijf.

De muur van de overkluizing is deels vervangen en er is een stoep “over het water” gemaakt.

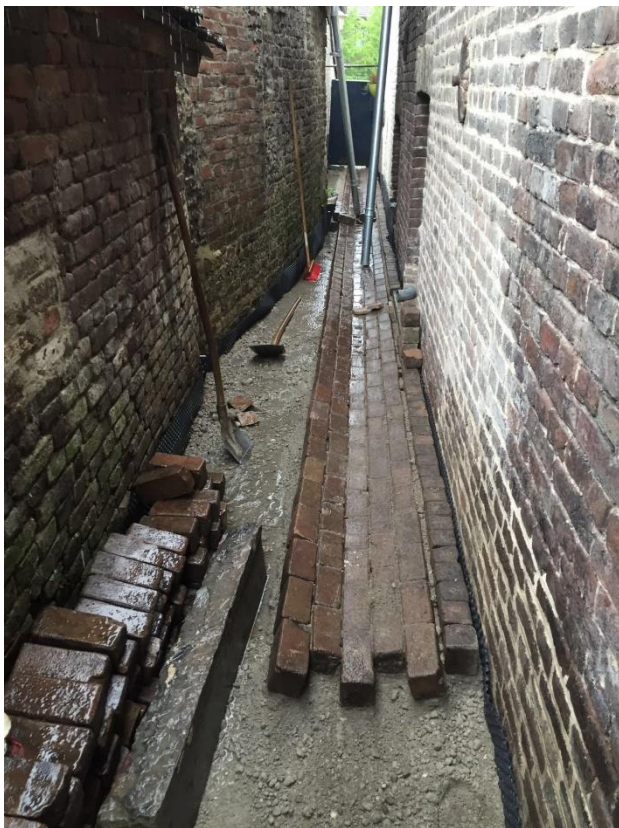
De doorgang rechts is weer geheel vrij en op oorspronkelijke hoogte uitgegraven. Het grind is de hoogte van de vroegere waterlijn. Het hekwerkje geeft nu een doorzicht naar de andere kant (waar eerst een muur stond)

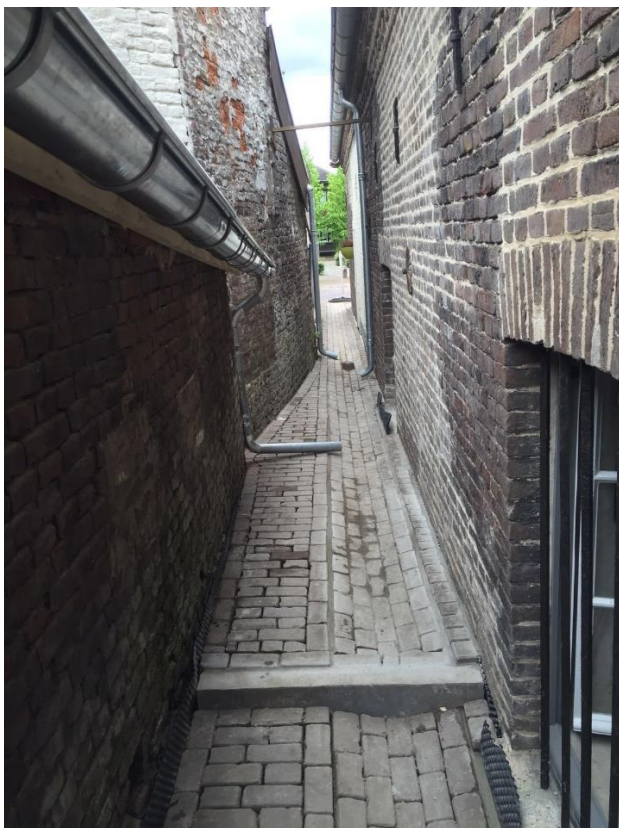
Een stoep/trap over de Engerbeek, die nu weer een functie heeft. Het grind vangt een deel van het regenwater op, welke bezinkt in de grond.

Hier dus in de richting van de St. Martinusstraat gekeken (het hekwerkje is hier nog niet geplaatst). Al het regenwater van de daken van Brouwerij/Stijfselfabriek en het pand aan de Grotestraat 44 wateren af op de molgoot. Dit water gaat straks de weer te openen wasplaats (fase II) voorzien van water ten tijde van regenval.

Tijdens de werkzaamheden werd ook duidelijk hoe broodnodig de molgoot is...maar ook hoeveel water hierdoor straks richting heropende wasplaats stroomt. Onder de baksteen molgoot een grondverbetering met korrelmix en gestabiliseerd zand.

Bijna klaar....

Doorkijkje van de St.Martinusstraat naar de Grotestraat. In fase II zal deze molgoot in de St. Martinusstraat verder gelegd worden en het water naar de wasplaats afvoeren.

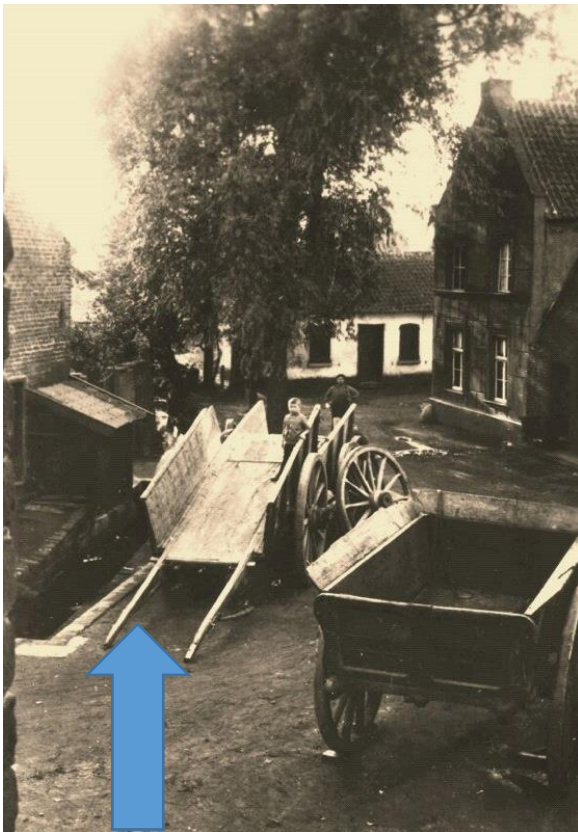
Met dan aan Will Hegger bestratingen, Walbeckerweg 31 5944NN Arcen www.heggerbestratingen.nl voor de snelle en correcte uitvoering!

Op naar fase II:

Fase II zal medio 2016/2017 uitgevoerd gaan worden. De St. Martinusstraat wordt voor een deel voorzien van nieuwe bestrating; Smallere straat en een stoep voor wandelaars groenperken en molgoten. Een terras van Cafe Sintermerte zal wijken (en verplaatsen naar de voorkant van het pand). Onder het huidige terras zal de wasplaats weer vrij komen te liggen waarin het water van de molgoten terecht komt. Er wordt nog bekeken of het houten huisje wat naast de wasplaats stond (zie onderste foto) weer gereconstrueerd kan worden en dan dienst kan gaan doen voor huisvuil containerstalling.

De Engerbeek gezien vanaf de huidige hoekstraat in de richting van het complex Den Gouden Berg aan de St. Martinusstraat. Recht voor, de kop van de "stijfselfabriek" strategisch gelegen aan de beek vanwege het benodigde water. In de gerestaureerde Stijfselfabriek is nu een seniorenwoning en een atelier/bedrijfsruimte met bovenwoning gesitueerd. Op de plaats waar de jongen zit boven de beek (en er achter) zal de voormalige wasplaats opgegraven en gerestaureerd worden. Dit zal dan gebeuren samen met de herprofilering van een deel van de St. Martinusstraat. (de Hoekstraat, hier direct links van de beek, is medio 2013 opnieuw bestraat met oude hardsteen "kinderkoppen")

De weer zichtbaar maken van de wasplaats, aangegeven met de peil.

In opdracht van:

Venlo, 27 juni 2016

J.G. Selen Bureau voor restauratie erfgoed en vastgoedbeheer